

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4052/2567

นาย จ. กับพวกโจทก์ แขวางการทางนครพนม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 88, ป.วิ.พ. มาตรา 127

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 2 และโจทก์ทั้งสองต่างไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานอ้างเอกสารเป็นพยาน และส่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลกับส่งให้คู่ความอีกฝ่ายซึ่งสำเนาเอกสารนั้นก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 88 วรรคหนึ่ง และมาตรา 90 ก็ตาม แต่มาตรา 87 (2) บัญญัติว่า แต่ถ้าศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของอนุमतรานี้ ให้ศาลมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน เช่นว่านั้นได้ เมื่อเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสองเป็นพยานหลักฐานสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นสำคัญในคดีที่ว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยที่ 2 ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์แก่ทางหรือไม และโจทก์ทั้งสองก็ได้โต้แย้งคัดค้านว่าเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ไม่ถูกต้องแท้จริงอย่างไร เพียงแต่กล่าวอ้างว่าศาลไม่ควรรับฟังเท่านั้น ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกามีอำนาจรับฟังเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสองเป็นพยานหลักฐานในคดีได้ แม้เอกสารดังกล่าวเป็นเพียงสำเนาเอกสาร แต่มีเจ้าพนักงานของจำเลยที่ 2 รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 และมีเจ้าพนักงานที่ดินรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสอง จึงฟังได้ว่าเอกสารที่จำเลยที่ 2 และโจทก์ทั้งสองอ้างเป็นของแท้จริงและถูกต้อง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 127

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสองพร้อมบริวาร ขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 ตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ห้ามจำเลยทั้งสองพร้อมบริวารเกี่ยวข้องในที่ดิน หากจำเลยทั้งสองไม่ขนย้ายทรัพย์สินออกไปให้โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ดำเนินการ โดยจำเลยทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 50,000 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งสองจะขนย้ายออกไปจากที่ดิน จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยที่ 2 พร้อมบริวาร ให้รื้อถอนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินของโจทก์ทั้งสอง กับให้ชดใช้ค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 5,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 27 ธันวาคม 2561) เป็นต้นไปจนกว่าจะรื้อถอนและขนย้ายสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินของโจทก์ทั้งสอง กับให้จำเลยที่ 2 ชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งสองและกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องโจทก์ทั้งสองเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 ให้โจทก์ทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยที่ 2 โดยไม่กำหนดค่าทนายความให้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีทั้งสองศาลให้เป็นพับ ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 1 ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ทั้งสองฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกา

วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังได้เป็นยุติว่า โจทก์ทั้งสองมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 ตำบลบ้านฝาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เนื้อที่ 35 ไร่ 2 งาน 87 ตารางวา โดยซื้อมาจากนายบรรจง เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2555 ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) จำเลยที่ 1 เป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 2 ได้สงวนที่ดินนอกเขตทางหลวงไว้เพื่อประโยชน์แก่งานทางตามมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 22 ตอนควบคุม 0502 ตอนกรุก - นครพนม ระหว่าง กม. 225 + 136 ถึง กม. 225 + 336 ด้านขวาทาง (กม. เดิมที่ กม. 224 + 240 ถึง กม. 224 + 440) เนื้อที่ 12 ไร่ 1 งาน 32.7 ตารางวา ทำให้แนวเขตที่ดินสงวนนอกเขตทางหลวงทับที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 เป็นจำนวนเนื้อที่ 12 ไร่ 1 งาน 77.8 ตารางวา ซึ่งเป็นที่ดินพิพาท ตามแผนที่พิพาทที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 มีคำสั่งให้ทำแผนที่พิพาทใหม่โดยวัดจากริมทางหลวงดังกล่าว ระหว่าง กม. 225 + 136 ถึง กม. 225 + 336 ด้านขวาทาง (กม. เดิมที่ กม. 224 + 240 ถึง กม. 224 + 440) จำเลยที่ 2 จัดทำทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง (ด./1) ได้รับอุทิศ หรือซื้อ หรือสงวน หรือขึ้นทะเบียนไว้ใช้ประโยชน์ของจำเลยที่ 2 เพื่อใช้ประโยชน์เป็นบ่อวัสดุงานทาง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2536 ตามประกาศกระทรวงคมนาคม ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คดีในส่วนของจำเลยที่ 1 ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์ทั้งสองไม่อุทธรณ์ จึงยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งสองว่า โจทก์ทั้งสองมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยที่ 2 ออกจากที่ดินพิพาทหรือไม่ โจทก์ทั้งสองฎีกาว่า หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 ของโจทก์ทั้งสองออกโดยชอบด้วยกฎหมายไม่ได้ทับที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ 2 สงวนไว้นอกเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ส่วนที่ดินที่จำเลยที่ 2 สงวนไว้นอกเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางเป็นที่ดินคนละแปลงและตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับที่ดินของโจทก์ทั้งสอง หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 ของโจทก์ทั้งสองจึงไม่ได้ทับที่ดินของจำเลยที่ 2 เห็นว่า ตามหนังสือของกรมที่ดิน เรื่อง การจัดที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินขึ้นเป็นของทบวงการเมืองเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 1 และแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวง แผ่นดิน เรื่อง สงวนที่ดินไว้สำหรับใช้วัตถุประสงค์ทางเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 ในปี 2502 กระทรวงคมนาคมขอสงวนที่ดินรกร้างว่างเปล่าริมทางหลวงสายนิคตะโย (อุดร - ชาตินาเว - นครพนม) ในท้องที่ตำบลกรุก 17 แปลง และตำบลนาทราย 1 แปลง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ไว้เพื่อใช้ประโยชน์แก่วัตถุสร้างทาง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้ขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นของกรมทางหลวงแผ่นดินตามความในมาตรา 8 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และที่ดินที่กรมทางหลวงแผ่นดินจำเลยที่ 2 ได้รับอนุมัติให้ขึ้นทะเบียนทั้ง 18 แปลงดังกล่าว ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 22 ทั้งสองฝั่งทาง รวมทั้งที่ดินพิพาท ซึ่งตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินพิพาทตามแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผนที่ 16 ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 22 ตอนควบคุม 0502 ตอนกรุก - นครพนม ระหว่าง กม. 225 + 136 ถึง กม. 225 + 336 ด้านขวาทาง (กม. เดิมที่ กม. 224 + 240 ถึง กม. 224 + 440) ซึ่งตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินพิพาทดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินตามแผนที่แสดงสภาพและเขตที่ดินตาม

ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง แผ่นที่ 1 ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง และเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงคมนาคม แผ่นที่ 3 ต่างก็ตั้งอยู่ในตำแหน่งเดียวกันริมทางหลวงหมายเลข 22 ตอนควบคุม 0502 ตอนกรูคุ - นครพนม ระหว่าง กม. 225 + 136 ถึง กม. 225 + 336 ด้านขวาทาง (กม. เดิมที่ กม. 224 + 240 ถึง กม. 224 + 440) ด้านขวาทาง ทั้งรูปที่ดินและขอบเขตของที่ดินต่างมีระยะความยาวทิศเหนือและทิศใต้ด้านละ 200 เมตร และระยะความกว้างทิศตะวันออกและทิศตะวันตกด้านละ 100 เมตร เช่นเดียวกัน จะแตกต่างกันก็เฉพาะที่ดินข้างเคียงที่ดินพิพาท โดยที่ดินพิพาทตามแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผ่นที่ 16 ทิศเหนือจดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดป่าว่างเปล่า ส่วนที่ดินตามทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวงแผ่นที่ 1 กับทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง ทิศเหนือจดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศใต้จดที่ดินของนางแวง ทิศตะวันออกจดที่ดินของนายเปลื้อง และทิศตะวันตกจดที่ดินของนางทองเหลา และที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงคมนาคม แผ่นที่ 3 ทิศเหนือจดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดที่ดินของนายบัวพันธ์ แม่เจ้าของที่ดินข้างเคียงที่ดินพิพาทจะแตกต่างกัน แต่ก็ได้ความตามแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผ่นที่ 17 ว่า ในปี 2502 นอกจากจำเลยที่ 2 จะได้สงวนที่ดินพิพาทไว้เพื่อใช้ประโยชน์วัตถุประสงค์สร้างทางแล้ว จำเลยที่ 2 ยังได้สงวนที่ดินไว้อีก 1 แปลง ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับที่ดินพิพาทบริเวณริมทางหลวงหมายเลข 22 ระหว่าง กม. 224 + 240 ถึง กม. 224 + 540 ด้านซ้ายทาง และที่ดินแปลงดังกล่าวเดิมมีแนวเขตที่ดินทิศใต้จดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดป่าว่างเปล่าเช่นเดียวกับที่ดินพิพาท ต่อมาเมื่อมีการขออนุญาตที่ดินตามสำเนาโฉนดที่ดินและระวางที่ดินเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสองหมายเลข 1 ถึง 4 และหมายเลข 6 ทำให้ที่ดินข้างเคียงที่ดินแปลงดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป ทิศใต้จดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศเหนือจดที่ดินเลขที่ดิน 159 และที่ดินเลขที่ดิน 160 ทิศตะวันออกจดที่ดินเลขที่ดิน 23 ของนายเปลื้อง และทิศตะวันตกจดที่ดินเลขที่ดิน 226 ของร้อยเอกวิเชียร ซึ่งนายเปลื้องเจ้าของที่ดินเลขที่ดิน 23 มีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงที่ดินตามทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวงแผ่นที่ 1 และทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง และมีชื่อนายเปลื้องกับร้อยเอกวิเชียรเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงที่ดินที่จำเลยที่ 2 ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์วัตถุประสงค์สร้างทางฝั่งตรงข้ามกับที่ดินพิพาท ซึ่งตามสารบัญชรระวางติดต่อเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสองหมายเลข 6 ตำแหน่งที่ดินของนายเปลื้องและร้อยเอกวิเชียรมีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินแปลงที่จำเลยที่ 2 ได้สงวนไว้เพื่อประโยชน์วัตถุประสงค์สร้างทางฝั่งตรงข้ามกับที่ดินพิพาท ส่วนที่ดินข้างเคียงที่ดินพิพาทตามแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผ่นที่ 16 และทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง แผ่นที่ 3 เดิมที่ดินพิพาททิศเหนือจดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดป่าว่างเปล่า ต่อมาเมื่อนายพันธ์ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2522 จึงมีการระบุว่าที่ดินพิพาททิศเหนือจดทางหลวงหมายเลข 22 ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดที่ดินนายพันธ์ และขณะนายพันธ์ ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 นั้น ตามแบบบันทึกการสอบสวนสิทธิและพิสูจน์การทำประโยชน์เพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) นายพันธ์ผู้ขอออกหนังสือแสดงเอกสารสิทธิไม่มี

หลักฐานสำหรับที่ดินมาก่อน โดยแจ้งเพียงว่าได้ที่ดินมาโดยกันสร้างและได้ครอบครอง
ทำประโยชน์เท่านั้น แสดงว่าก่อนที่นายพันจะขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.)
เลขที่ 2305 บริเวณที่ดินพิพาทยังคงสภาพเป็นพื้นที่ป่าและไม่ปรากฏหลักฐานทางราชการเคยออก
เอกสารสิทธิบริเวณที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ใดมาก่อน จนกระทั่งนายพันขออนุญาต
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 และตามแผนที่สภาพที่ดินของ
กรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข
2 แผ่นที่ 16 ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง แผ่นที่ 1 ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง
และแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงคมนาคมแผ่นที่ 3 ตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินล้วนแต่ตั้งอยู่ในตำแหน่ง
เดียวกันโดยทิศเหนือจดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 ตอนควบคุม 0502 ตอนกรุคุ - นครพนม
ระหว่าง กม. 225 + 136 ถึง กม. 225 + 336 ด้านขวาทาง (กม. เดิมที่ กม. 224 + 240 ถึง กม. 224
+ 440) ดังนั้น ที่ดินพิพาทตามแผนที่สภาพที่ดินของกรมทางหลวงท้ายหนังสือกรมทางหลวง
แผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผ่นที่ 16 ที่ดินตามทะเบียนแสดง
ที่ดินนอกเขตทางหลวง แผ่นที่ 1 กับที่ดินตามทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง และที่ดินตาม
แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงคมนาคม แผ่นที่ 3 จึงเป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับที่ดินที่จำเลยที่ 2 ได้
สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์วัตถุประสงค์สร้างทาง ที่โจทก์ทั้งสองฎีกาว่า เอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่
2 หมายเลข 1 และหมายเลข 2 จำเลยที่ 2 ไม่ได้อ้างส่งหรือนำสืบในศาลชั้นต้น ทำให้โจทก์ทั้งสอง
ไม่ได้โต้แย้งคัดค้าน จึงรับฟังไม่ได้นั้น เห็นว่า แม้จำเลยที่ 2 ยื่นอุทธรณ์โดยมีเอกสารแนบท้าย
อุทธรณ์ 4 ฉบับ ได้แก่หมายเลข 1 สำเนาหนังสือกรมที่ดิน หมายเลข 2 สำเนาหนังสือกรมทางหลวง
แผ่นดิน หมายเลข 3 สำเนาบันทีกข้อความแขวงการทางสกลนคร และหมายเลข 4 สำเนาบันทีก
ข้อความแขวงการทางนครพนม ส่วนโจทก์ทั้งสองยื่นฎีกาโดยมีเอกสารแนบท้ายฎีกา 6 ฉบับ ได้แก่
หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 สำเนาโฉนดที่ดิน หมายเลข 5 หนังสือขอความอนุเคราะห์คัดถ่ายสำเนา
โฉนดที่ดิน และหมายเลข 6 สำเนาสารบัญระวางติดต่อ ซึ่งจำเลยที่ 2 และโจทก์ทั้งสองต่างไม่ได้ยื่น
บัญชีระบัพยานอ้างเอกสารดังกล่าวเป็นพยาน และส่งเอกสารดังกล่าวต่อศาลกับส่งให้คู่ความอีก
ฝ่ายซึ่งสำเนาเอกสารนั้นก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา 88 วรรคหนึ่ง และมาตรา 90 ก็ตาม แต่มาตรา 87 (2) บัญญัติว่า แต่ถ้าศาลเห็น
ว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็น
ข้อสำคัญในคดีโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของอนุมาตรานี้ให้ศาลมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐาน
เช่นว่านั้นได้ เมื่อเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์
ทั้งสองเป็นพยานหลักฐานสำคัญซึ่งเกี่ยวกับประเด็นสำคัญในคดีที่ว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่จำเลย
ที่ 2 ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์แก่ทางหรือไม่ว่า และโจทก์ทั้งสองก็มีได้โต้แย้งคัดค้านว่าเอกสาร
แนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ไม่ถูกต้องแท้จริงอย่างไร เพียงแต่กล่าวอ้างว่าศาลไม่ควรรับฟัง
เท่านั้น ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกามีอำนาจรับฟังเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์
ของจำเลยที่ 2 และเอกสารแนบท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งสองเป็นพยานหลักฐานในคดีได้ แม้เอกสาร
ดังกล่าวเป็นเพียงสำเนาเอกสาร แต่มีเจ้าพนักงานของจำเลยที่ 2 รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสาร
แนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 และมีเจ้าพนักงานที่ดินรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารแนบท้าย
ฎีกาของโจทก์ทั้งสอง จึงฟังได้ว่าเอกสารที่จำเลยที่ 2 และโจทก์ทั้งสองอ้างเป็นของแท้จริงและ
ถูกต้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 127 ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามที่
วินิจฉัยมาแล้วข้างต้นว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยที่ 2 สงวนไว้นอกเขตทางหลวงเพื่อ

ใช้ประโยชน์แก่งานทาง และที่โจทก์ทั้งสองฎีกาว่า จำเลยที่ 2 แกะไขหลักหมุดแนวเขตที่ดินใหม่ ทำให้เลขหลักกิโลเมตรเปลี่ยนแปลงไป และแกะไขทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง ทำให้ที่ดินพิพาททับที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 2305 ของโจทก์ทั้งสองนั้น เห็นว่า ตามหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2502 ท้ายหนังสือระบุ ขอให้เขตการทางขอนแก่นสั่งเจ้าหน้าที่ปักหลักเขตที่ดินสงวนไว้ให้ชัดเจนและจัดทำทะเบียนส่งกรมทางหลวงแผ่นดิน และในวันทำแผนที่พิพาท เจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ได้นำชี้ระวางแนวเขตที่ดินพิพาทได้รูปที่ดินทั้งระยะความยาว ทิศเหนือและทิศใต้ ด้านละ 200 เมตร และระยะความกว้าง ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ด้านละ 100 เมตร ตรงกับแผนที่สภาพที่ดินของจำเลยที่ 2 ท้ายหนังสือกรมทางหลวงแผ่นดินเอกสารแนบท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 หมายเลข 2 แผ่นที่ 16 ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง แผ่นที่ 1 ทะเบียนแสดงที่ดินนอกเขตทางหลวง และแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงคมนาคม แผ่นที่ 3 แสดงว่าจำเลยที่ 2 ทำการปักหลักเขตที่ดินพิพาทไว้แล้วตั้งแต่ปี 2502 แม้ตัวเลขหลักกิโลเมตรจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง แต่ตำแหน่งที่ดินพิพาทก็ยังคงอยู่ตำแหน่งเดิม ส่วนที่โจทก์ทั้งสองฎีกาว่า ในปี 2522 นายพันธ์ขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) ผู้แทนจำเลยที่ 2 มานำชี้ระวางแนวเขตไม่ได้โต้แย้งคัดค้านว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของจำเลยที่ 2 ที่สงวนไว้นอกเขตทางหลวงนั้น เห็นว่า เขตติดต่อของที่ดินที่นายพันธ์ขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามแบบบันทึกการสอบสวนสิทธิและพิสูจน์การทำประโยชน์ ข้อ 10 ระบุเขตติดต่อปัจจุบันทิศเหนือจด น.ส. 3 - ทางหลวงแผ่นดินสายนครพนม - สกลนคร และทิศตะวันตกจดทางหลวงแผ่นดินสายนครพนม - สกลนคร - ทางสาธารณประโยชน์ ดังนั้น การที่นายวิเชียร ผู้แทนจำเลยที่ 2 มานำชี้ระวางแนวเขต จึงเป็นการนำชี้ระวางแนวเขตว่าการขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) ของนายพันธ์ มิได้มีการรุกร้าทางหลวงแผ่นดินสายนครพนม - สกลนครเท่านั้น ซึ่งไม่เกี่ยวกับที่ดินพิพาท ที่ดินพิพาทจึงเป็นที่ดินที่จำเลยที่ 2 ได้สงวนไว้นอกเขตทางหลวงเพื่อใช้ประโยชน์แก่งานทาง โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 2 ให้ออกจากที่ดินพิพาท ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

จรศักดิ์ บุญเกษม · ปรีชา บุญโรจน์พงศ์ · สอนชัย สิริริยกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4052/2567>